

Jos en Wern van Asseldonk

Automatisch melken, overzicht in de stal en korte looplijnen voor de koeien. Deze aspecten staan centraal in de nieuwe ligboxenstal van Jos en Wern van Asseldonk.

Aantal koeien:	125
Aantal stuks jongvee:	90
Huidig melkquotum:	700.000 kg
Melkproductie:	8800 4,35 3,50

Jos en Wern van Asseldonk

De ligboxenstal biedt ruimte voor 327 koeien

Jos van Asseldonk: 'Door nu in quotum te groeien, koop je toekomst'

Krachten bundelen, bedrijf opschalen

Een uitbreiding van de stalcapaciteit van 75 naar 327 melk-koeien. Die stap maakten de broers Jos en Wern van Asseldonk in het afgelopen jaar. Ze stootten het varkensbedrijf af en bundelden hun krachten. In de ligboxenstal staan veel keuzes in het teken van automatisch melken.

tekst **Florus Pellikaan**

'Fusies zijn in het bedrijfsleven aan de orde van de dag. Binnen de melkveehouderij zijn ze nog relatief onbekend, maar wij hebben er bewust voor gekozen', vertelt Wern van Asseldonk (41). Samen met zijn broer Jos van Asseldonk (42) runt hij sinds een jaar in het Brabantse Gemert een melkveebedrijf met op dit moment 125 koeien.

'We wilden allebei vooruit met ons bedrijf, ik met mijn varkensbedrijf en Jos met zijn melkveebedrijf', stelt Wern. 'De sociale, financiële en vermogenstechnische druk werd voor ons beiden echter steeds groter. We wilden ook wel eens vrij zijn en wat vreemd vermogen betreft loop je bij forse bedrijfsontwikkeling tegen een grens aan. Door onze krachten te bundelen staan we nu op al deze fronten sterker.'

Sinds 1 februari is het melkvee gehuisvest in een nieuwe, goed doordachte en luxe uitgevoerde ligboxenstal met ruim-

te voor 327 koeien. 'Als we geen samenwerking waren aangegaan, zou hier nog niets hebben gestaan. Ik heb vijf jaar geleden een bedrijfsverplaatsing gehad, dus zo groot was de knip nog niet. De vermogensinbreng van Wern heeft gezorgd voor deze bedrijfsontwikkeling', vertelt Jos van Asseldonk.

Snel naar 200 koeien

Het van oorsprong gemengde bedrijf van familie Van Asseldonk is in 1994 opgesplitst in een varkensbedrijf voor Wern en een melkveebedrijf voor Jos. Beide bevonden zich in Erp, maar op een andere locatie en volledig zelfstandig draaiend. Het idee om de krachten te bundelen werd begin 2008 geboren bij Wern van Asseldonk. 'Werknemers veranderen regelmatig van baan en dat

Twee van de vier groepen voor melkgevende koeien zijn inmiddels gevuld

vindt niemand raar. Waarom kan een boer niet van werk veranderen? Koeien zijn ook leuk en dit heeft voor ons veel voordelen.'

Ook het taboe dat rust op het runnen van een bedrijf door twee broers pareert Wern direct. 'In bakkerijen, slagerijen of de transportwereld werken familiegenoten veel vaker samen. Natuurlijk is het moeilijker als je bij het bedrijf woont en het gaat in sommige gevallen ook mis. Maar dat is voor ons geen reden om het niet te proberen.'

Proefstalstatus voor bijzondere roostervloer

In iedere melkgevende groep een robot

In de loop van 2008 maakten de broers de eerste schetsen voor de nieuwe stal en in 2009 verkochten ze het zeugenbedrijf. Tot de bouw van de nieuwe stal telde het bedrijf 75 melkkoeien. Met de overname van een complete veestapel staat de teller sinds enkele weken op 125 stuks. Dit moeten er zo snel mogelijk, maar uiterlijk over een jaar, 200 zijn. 'Als je samen een bedrijf runt, moet je ook de omvang en het inkomen voor twee man hebben. Bovendien reken je zo'n plan door met een volle stal.'

Aankoop melkquotum

Om schaalvergroting te realiseren is er uiteraard ook melkquotum nodig en dat maakt daarom ook onderdeel uit van het bedrijfsplan. 'Onze filosofie is groei en dan weet je dat daar tot 2015 quotum bij hoort. Quotum blijft eigenlijk te duur, maar wij denken dat het geen verloren geld is. Door nu in quotum te groeien, koop je toekomst. Na het quotumtijdperk zou er in Nederland wel eens wat nieuws kunnen komen dat de groei beperkt. Bovendien moet je het bedrijf te

allen tijde up to date houden', stelt Jos van Asseldonk.

Binnen het nieuwbouwplan van de ligboxenstal lag een aantal beslissingen al bij voorbaat vast. 'Automatisch melken stond voor ons voorop. Daarna volgt overzicht in de stal en korte looplijnen voor de koeien. Onze mening is dat je alleen de koeverzorging moet kunnen doen en daarvoor zijn deze aspecten doorslaggevend. In de oude stal molk ik sinds 2005 ook al met een melkrobot en ik ga echt niet meer in een melkstal mel-

Waterbed als boxbedekking

Krachtvoertransportsysteem uit varkenssector

Looppad aan de buitenzijde van de stal

ken. Je bent snel aan de vrijheid en de flexibiliteit van een robot gewend en mijn ervaring is dat je er per dag één keer de melktijd mee bespaart', stelt Jos.

De ligboxenstal met een afmeting van 38 bij 105 meter is weloverwogen ingedeeld. Vier groepen voor melkgevende koeien met in iedere groep een melkrobot, twee groepen voor droge koeien en een voerpad in het midden. Volgens Jos van Asseldonk is het bij voerpaden aan de buitenkant niet mogelijk om bij een stal van bijna veertig meter breed koeien goed te observeren.

De groepen droge koeien bevinden zich precies in het hart van de stal. 'Op veel bedrijven zitten de droge koeien achter in de ligboxenstal, waardoor je met een droogstaande koe altijd het hele koppel door moet. In deze opzet kun je vanuit iedere lactatiegroep een koe separeren naar de far-offgroep. Hooguit moet ze de voergang oversteken, maar daar hebben we ook hulpmiddelen voor.'

Groeperen op lactatiestadium

Op dit moment zijn er in de nieuwe stal al twee groepen met melkgevende koeien. Op termijn willen de broers Van Asseldonk de vier groepen indelen op lactatiestadium van de koeien. 'Het voordeel hiervan is dat alle verse koeien in één

groep zitten en dat je maximaal twee groepen in de gaten moet houden voor tochttherkenning', verklaart Jos. 'Het na-deel van robotmelken is dat je weinig bijproducten kunt voeren omdat het zorgt voor luiheid bij met name oud-melkte koeien. Door te groeperen op lactatiestadium kunnen we bijvoorbeeld wel gebruikmaken van bierbostel en persulp in de groep meest verse koeien. Bovendien proberen we met dit systeem koeien zo veel mogelijk op de eigen robot te houden.'

De close-upgroep binnen de droogstaande koeien is vanaf ongeveer drie weken voor tot één of enkele dagen na het kalven gehuisvest in drie grote strohokken. Omdat de koeien jaar rond op stal blijven, moest de stal voldoen aan de richtlijnen voor ammoniakemissie. Een door een weerstation aangestuurde ventilatie, dakisolatie en een speciale vloer zorgen ervoor dat de stal voldoet aan Groen Label. 'Wat de vloer betreft heeft de stal een proefstalstatus', vertelt Wern van Asseldonk. 'De reguliere roosters zijn bij wijze van proef voorzien van sleufjes die haaks op de roostersleuf staan en bol zijn gefreesd. Hierdoor loopt de urine direct van het rooster af. Tests zullen moeten uitwijzen of dit systeem de ammoniakemissie voldoende reduceert.'

Opvallend detail in de stal is ook de box-

bedekking in de vorm van een waterbed. 'Dat is veel zachter dan de matrassen in de oude stal en de koeien lijken op basis van de eerste ervaringen minder melk uit te liggen', vertelt Jos van Asseldonk. Om te voorkomen dat een koe met de knieën te hard neerkomt omdat het water in het waterbed zich naar achteren verplaatst, is er onder het voorste gedeelte van het waterbed een extra foamlag aangebracht.

Feedfirst-systeem mogelijk

In combinatie met een voergang in het midden van de stal is een boxenrij aan de buitenzijde van de stal eigenlijk het meest logisch. 'Wij hebben gekozen voor een drierijige stal met aan de buitenzijde een looppad en dus geen rij boxen direct achter en richting het voerhek. Omdat we met robots melken, willen we de mogelijkheid openhouden voor het feedfirst-systeem.' Hierbij hebben koeien onbeperkt toegang tot het voerhek, maar bij teruggang naar de ligboxen worden ze via een selectiepoort eerst gemolken. Bij geen melkpermissie kunnen ze direct gaan liggen. Vooralsnog is dit systeem bij Van Asseldonk niet nodig.

'Een tweede voordeel van deze stalindeeling is dat bijvoorbeeld een kreupele koe zich nu na het eten niet om kan draaien en meteen kan gaan liggen', aldus Jos van Asseldonk.

De methode van het krachtvoertransport door de stal heen is afkomstig uit de varkenshouderij en is een idee van Wern. In de vele meters rondgaande krachtvoerpijp geen dure vijzels, maar een staalkabel met meenemers die de krachtvoercomputers en melkrobots voorzien van brok.

De kosten van de gebouwde ligboxenstal inclusief melktank, erfverharding, de complete stalinrichting en twee melkrobots bedragen ongeveer 5000 euro per koeplaats. |

Meer foto's van dit bedrijf bekijken?

➔ Zie www.veeteelt.nl/foto&film

Duizendste melkrobot DeLaval

Bij de broers Jos en Wern van Asseldonk draait exact de duizendste VMS-melkrobot die DeLaval in Nederland heeft geplaatst. Ook in de oude stal molk Jos van Asseldonk al met een DeLaval-robot, die overigens binnenkort bij een collega-veehouder wordt geïnstalleerd. 'Prijverschil is er nauwelijks en technisch zijn de verschillen tussen de merken klein', vertelt Jos van Asseldonk. 'Omdat wij al dertig jaar met melksystemen van DeLaval melken en samenwerken met dealer Jan van Grinsven, zorgde dat voor een

goed gevoel bij deze melkrobot.' 'Die jarenlange binding met veehouders vanuit de traditionele melkstallen is exact de reden dat wij, ondanks een latere start, op dit moment wereldwijd veel robots verkopen', stelt Johan ter Weele, product- en marketingmanager VMS bij DeLaval. 'Wij hebben in veel landen een bestaand en groot netwerk. Daarnaast is de levering van een compleet pakket inclusief bijvoorbeeld de koeltank voor de klant een groot voordeel.'